27. SENZORIČNO OCENJEVANJE IZDELKOV S PODROČJA PEKARSTVA, SLAŠČIČARSTVA IN TESTENINARSTVA

PRAVILNIK

o izvedbi senzoričnega ocenjevanja izdelkov
s področja pekarstva, slaščičarstva in testeninarstva

1. člen
(Nosilec pravic)

Nosilec vseh pravic v povezavi z izvedbo senzoričnega ocenjevanja in z uporabo znaka odlične kakovosti je Gospodarska zbornica Slovenije–Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij (v nadaljevanju GZS-ZKŽP). Likovna podoba znaka odlične kakovosti je zaščitena na Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino.

Pravilnik o izvedbi senzoričnega ocenjevanja izdelkov s področja pekarstva, slaščičarstva in testeninarstva (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) podrobno ureja postopek prijave izdelkov na senzorično ocenjevanje, potek senzoričnega ocenjevanja in uporabo znaka odlične kakovosti. Slednji se uporablja za prepoznavanje z zlatim priznanjem nagrajenih izdelkov, ki so predmet razpisa.

2. člen
(Pogoji za sodelovanje)

Enkrat letno GZS-ZKŽP objavi razpis za senzorično ocenjevanje, skupaj z razpisno dokumentacijo. Zainteresirana podjetja lahko prijavijo vzorce izdelkov (kruh, pekovsko pecivo, kekse, testenine, izdelke iz testa (njoki, cmoki, štruklji), sendviče in sveže slaščice v hladni verigi), za katere menijo, da zadoščajo kriterijem razpisa. V razpisu so navedene vse potrebne informacije za prijavo sodelovanja posameznega podjetja, prav tako navodila za prijavo vzorcev.

Senzorično ocenjevanje je namenjeno vsem podjetjem, ki proizvajajo pekovske izdelke v Sloveniji (vključno z dopeko) in ki jih tržijo na slovenskem in/ali drugih trgih.

Članstvo v GZS-ZKŽP ni pogoj za prijavo na razpis. Razlika med člani in nečlani se odrazi v višini prijavnine, saj člani s svojim delom že med letom sofinancirajo projekt.

3. člen
(Potek prijave)

Na senzorično ocenjevanje se izdelki prijavijo pod imenom in/ali blagovno znamko izdelka ter imenom proizvajalca. V kolikor izdelek prejme zlato priznanje, so ti podatki navedeni na njem.

Trgovec, ki ni proizvajalec, na senzorično ocenjevanje ne more prijaviti izdelkov, tudi če gre za njegovo trgovsko blagovno znamko, ki jo je proizvedlo določeno pekarsko podjetje.

Višina prijavnine je vsako leto objavljena v razpisni dokumentaciji. Prijavnina je za vse izdelke enotna. Prijavnina se mora poravnati pred samim senzoričnim ocenjevanjem po predloženem predračunu.

Vzorci se prijavijo elektronsko preko spletne aplikacije do datuma, objavljenega v razpisu. Dostavijo se na dogovorjeni termin in na dogovorjeno lokacijo, o katerem/kateri so vsi prijavitelji pravočasno obveščeni.

4. člen
(Potek senzoričnega ocenjevanja)

Senzorično ocenjevanje se izvaja enkrat letno. Pri senzoričnem ocenjevanju je za vsako kategorijo (kruh, pekovsko pecivo, fino pekovsko pecivo, kekse, testenine, izdelke iz testa (njoki, cmoki, štruklji), sendviče in sveže slaščice v hladni verigi) izdelan poseben ocenjevalni list. Ocenjuje se obliko, videz, strukturo ter vonj in okus izdelka. Vsaka od teh lastnosti izdelka je ocenjena z oceno 1–5 glede na odbitke oz. napake, ugotovljene pri pregledu izdelka in pomnožena z različnimi ponderji.

Posamezen izdelek se ocenjuje tako, da se zabeležijo napake in odštejejo točke. Če gre za manjše napake z manjšimi ponderji običajno izdelek še doseže odlično kakovost, če gre pa za večje napake ali več napak, v takem primeru slednji ne more biti upravičen do znaka odlične kakovosti. Minimalna ocena za odlično kakovost je ocena 4,60 od največ 5,00 možnih točk za testenine in izdelke iz testa, 4,70 od maksimalno 5,00 možnih točk pri ostalih kategorijah, pri kruhu pa 4,80 do 5,00 možnih točk.

Vsi prijavitelji imajo po končanem senzoričnem ocenjevanju omogočen dostop do ocen svojih izdelkov, z obrazložitvijo morebitnih odbitkov.

5. člen
(Objava rezultatov senzoričnega ocenjevanja)

Vsi prijavitelji so o ocenah svojih prijavljenih izdelkov seznanjeni nekaj dni po zaključenem senzoričnem ocenjevanju. Od prejema rezultatov do razglasitve na slavnostni podelitvi zlatih priznanj so rezultati neuradni. V tem obdobju velja embargo na oglaševanje rezultatov. Vsi izdelki, ki prejmejo zlato priznanje, so upravičeni do uporabe znaka odlične kakovosti.

6. člen
(Kontrolno senzorično ocenjevanje)

V istem letu se izvede kontrolno senzorično ocenjevanje. Za namene kontrolnega senzoričnega ocenjevanja se izbere reprezentativen vzorec izdelkov, ki so v istem letu prejeli zlata priznanja. Izdelke se naključno pobere s trgovskih polic in ponovno oceni. Ker so podjetja dolžna zagotavljati odlično kakovost skozi vse leto, jih v primeru izrazito slabše kakovosti GZS-ZKŽP opozori, naj prenehajo z oglaševanjem. V kolikor tega podjetje ne stori, se prekliče veljavnost zlatega priznanja.
Datum kontrolnega senzoričnega ocenjevanja prijaviteljem ni znan.

V primeru, ko podjetja nagrajen izdelek na zahtevo kupca razrežejo in zapakirajo v embalažo, ki je prej ni imel ali so embalažo spremenili, morajo takšen izdelek poslati na kontrolno senzorično ocenjevanje.

7. člen
(Strokovni senzorični panel)

Senzorično ocenjevanje pod koordinacijo GZS-ZKŽP opravlja strokovni senzorični panel. K sodelovanju so vabljeni strokovnjaki z Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani in drugi strokovnjaki iz Slovenije.

Vsi ocenjevalci so neodvisni in kalibrirani za uporabljeno metodo senzoričnega ocenjevanja.

8. člen
(Uporaba znaka in oglaševanje)

Izdelki, ki so prejeli zlato priznanje, se skozi različne aktivnosti in priložnosti oglašujejo celo leto, tako s strani GZS-ZKŽP, kot tudi s strani posameznega podjetja.

Znak odlične kakovosti lahko uporabljajo podjetja za označevanje in oglaševanje tistih izdelkov, za katere so v tekočem letu prejela zlata priznanja in za izdelke, ki so priznanja prejela v preteklem obdobju. V tem primeru je obvezna tudi navedba leta, v katerem je bilo priznanje pridobljeno. Znak se uporablja na označbi ali kot nalepka na samem izdelku, pri vseh vrstah oglaševanja, v letnih poročilih, promocijskem gradivu, letakih, predstavitvah…

Prejemniki zlatih priznanj z željo po promociji in večji prodaji izdelkov ne smejo izvajati aktivnosti, ki bi zavajale potrošnika ali zmanjševale dodano vrednost izdelkov, ki so prejela zlata priznanja.

9. člen
(Lastnosti znaka odlične kakovosti)

Likovno podobo nagrajenih izdelkov odlične kakovosti pekovskih izdelkov, testenin, izdelkov iz testa in svežih slaščic predstavlja Znak odlične kakovosti. Barva vseh znakov je Pantone 871.

Vse znake sestavljata dva različno velika kroga. Leto, v katerem je bil znak podeljen, je pomemben del likovne podobe.

Odlični pekovski izdelek:
v prostoru med obema krožnicama je zgoraj napis »Odlični pekovski izdelek« in spodaj »Zlato priznanje« ter leto, v katerem je izdelek prejel zlato priznanje za odlično kakovost; v sredini notranjega kroga je grafična slika hlebca kruha s tremi zarezami in dva pšenična klasa; nad to grafiko je logotip Gospodarske zbornice Slovenije.

Testenine odlične kakovosti:
grafična slika v notranjem krogu predstavlja dva pšenična klasa, ki sta enaka, le povečana kot v glavnem znaku. Napis zgoraj je »Testenine odlične kakovosti« in napis spodaj je »Zlato priznanje« ter leto. V levem delu kroga je logotip Gospodarske zbornice Slovenije postavljen tako, da seka notranjo krožnico.

Izdelek iz testa odlične kakovosti:
grafična slika v notranjem krogu predstavlja dva pšenična klasa, ki sta enaka, le povečana kot v glavnem znaku. Napis zgoraj je »Izdelek iz testa odlične kakovosti« in napis spodaj je »Zlato priznanje« ter leto. V levem delu kroga je logotip Gospodarske zbornice Slovenije postavljen tako, da seka notranjo krožnico.

Sveža slaščica odlične kakovosti:
grafična slika v notranjem krogu predstavlja kos torte s temnejšim prelivom po površini. Napis zgoraj je »Odlična sveža slaščica« in napis spodaj je »Zlato priznanje« ter leto. V levem delu kroga je logotip Gospodarske zbornice Slovenije postavljen tako, da seka notranjo krožnico.

10. člen
(Podelitev posebnega priznanja in znaka Zvezda odlične kakovosti)

Podeljena bodo posebna priznanja in znaka Zvezda odlične kakovosti izdelkom, ki so pet let zapored prejeli znak odlične kakovosti v okviru senzoričnega ocenjevanja izdelkov s področja pekarstva, slaščičarstva in testeninarstva.

Znak Zvezda odlične kakovosti:
v prostoru med obema krožnicama je zgoraj napis »Zvezda odlične kakovosti« in spodaj »v obdobju« ter obdobje, za katerega je izdelek prejel znak Zvezda odlične kakovosti; v sredini notranjega kroga je grafična slika hlebca kruha s tremi zarezami in dva pšenična klasa; nad to grafiko je logotip Gospodarske zbornice Slovenije.

11.člen
(Zaključek aktivnosti)

Strokovna služba GZS-ZKŽP pripravi poročilo o poteku in rezultatih senzoričnega ocenjevanja za člane in ga predstavi na prvem možnem srečanju vseh udeleženih podjetij oz. v okviru bilateralnih sestankov. Morebitni spori ali nerešena vprašanja glede upoštevanja teh Pravil se rešujejo znotraj zainteresiranih deležnikov.

12. člen
(Spremembe)

Pravilnik je mogoče spreminjati in dopolnjevati na pobudo vseh zainteresiranih deležnikov pri GZS-ZKŽP.

Ljubljana, november 2026

dr. Tatjana Zagorc,
direktorica GZS-ZKŽP